

Elektronik Defter Uygulamasında Yapılan Değişiklikler

21.05.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "4 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ile;

- ✚ e-Defter uygulamasına dahil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayanların Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından re'sen uygulamaya dahil edilebilmesi sağlanmış,
- ✚ e-Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve GİB sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde değişiklik yapılmış,
- ✚ e-Defter ve berat dosyalarının GİB'ten bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da defter tutma yetkisi bulunan muhasebe meslek mensuplarının mali mührü ya da nitelikli elektronik sertifikası ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından GİB sistemlerine yüklenebilmesi için verilecek olan muvafakatnamenin Dijital Vergi Dairesi üzerinden de verilebilmesi sağlanmıştır.

Söz konusu düzenlemeler, detayları itibariyle aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

1. e-Defter Uygulamasına Dahil Olma Zorunluluğunda Kapsam Genişletilmiştir

e-Defter uygulamasına dahil olduktan sonra veya dahil olmak zorundayken işi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişiler, bilanço esasına göre defter tutma yükümlülüğünün bulunması halinde, işe başladıkları tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına geçmek zorunda olacaklardır.

e-Defter uygulamasına dahil olan veya dahil olmak zorunda olan bir gerçek kişinin ticaret şirketine dönüşmesi halinde de, yeni kurulan ticaret şirketi e-Defter uygulamasına dahil olacaktır. Uygulamaya dahil olma süresi hiçbir koşulda, işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemeyecektir.

Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları, iflas idaresi/dairesinin talebine istinaden kapatılabilecektir. e-Defter hesapları kapatılanların defterleri kağıt ortamında tutulmaya devam edilecektir. İflas kararının kaldırılması halinde ise, söz konusu mükellefler yeniden e-Defter uygulamasına geçmek zorunda olacaktır. Bu durumda uygulamaya geçme süresi hiçbir koşulda, işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemeyecektir.

e-Defter uygulamasına dahil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, zorunluluğun başladığı tarih itibarıyla GİB tarafından re'sen açılacak ve durum mükellefe bildirilecektir. Bu bildirim yapılmamış olması, e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğunu ortadan kaldırmayacaktır. Anılan mükellefler, e-Defter uygulamasına dahil olmaları gereken tarihten itibaren kağıt ortamında defter tutamayacaklar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılacaktır.

21.05.2024 tarihi itibarıyla e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, GİB tarafından mükelleflere yapılan bildirim tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere re'sen açılacak ve bu durum mükellefe bildirilecektir. Söz konusu mükellefler, bahse konu ay başından itibaren kağıt ortamında defter tutamayacaklar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılacaktır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler, Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı 21.05.2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

2. Defter ve Berat Dosyalarının Oluşturulması ve Gelir İdaresi Başkanlığı Sistemlerine Yüklenmesine İlişkin Sürelerde Değişiklik Yapılmıştır

Elektronik Defter Genel Tebliği'nin "e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulamasına Yüklenmesi" başlıklı bölümünde e-Defter dosyalarının oluşturulması ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesine ilişkin süreler

belirlenmiştir. Bu defa, işbu Duyuru konusu Tebliğ ile söz konusu sürelerde yapılan değişiklik ile, e-defter dosyalarının oluşturulması ve e-defter ile berat dosyalarının GİB sistemlerine yüklenmesi için geçerli süre;

- ✚ **Aylık yükleme tercihinde bulunan mükellefler** için ilgili olduğu ayı takip eden 4. ayın 10. günü sonuna kadar,
- ✚ **Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunan mükellefler** için ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar

olacak şekilde yeniden belirlenmiştir. Buna göre, defter ve berat dosyalarının oluşturulma, imzalanma/onaylanma ve GİB onaylı berat dosyalarının alınma süreleri aşağıdaki gibi olacaktır:

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunması Halinde	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunması Halinde	
Ocak	Mayıs ayının 10. gün sonu	Ocak-Şubat-Mart	Haziran ayının 10. gün sonu
Şubat	Haziran ayının 10. gün sonu		
Mart	Temmuz ayının 10. gün sonu		
Nisan	Ağustos ayının 10. gün sonu	Nisan-Mayıs-Haziran	Eylül ayının 10. gün sonu
Mayıs	Eylül ayının 10. gün sonu		
Haziran	Ekim ayının 10. gün sonu		
Temmuz	Kasım ayının 10. gün sonu	Temmuz-Ağustos-Eylül	Aralık ayının 10. gün sonu
Ağustos	Aralık ayının 10. gün sonu		
Eylül	Ocak ayının 10. gün sonu		

Ekim	Şubat ayının 10. gün sonu	Ekim- Kasım- Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar.
Kasım	Mart ayının 10. gün sonu		
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar.		

Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır.

Yukarıdaki tabloda özetlenen yeni süreler, 2024/1. dönemi için oluşturulacak e-Defterlerden başlamak ve bu dönem ile bu dönemi takip eden dönemlere uygulanmak üzere, Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı 21.05.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. "Mücbir Sebep" Halleri Nedeniyle e-Defter Zayi Belgesi Başvurusunda Süre Uzatılmıştır

e-Defter tutanların, Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen "Mücbir Sebep" halleri nedeniyle e-Defter veya beratlarına ait kayıtlarının bozulması, silinmesi, zarar görmesi veya işlem görememesi ve e-Defter ve berat dosyalarının muhafaza edildiği e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratör kuruluşlardan veya Başkanlıktan temin edilememesi halinde, söz konusu durumların öğrenilmesinden itibaren tevsik edici bilgi ve belgeleri ile birlikte **30 gün içinde** (değişiklik öncesi 15 gündü) ticari işletmelerinin bulunduğu yerdeki yetkili mahkemeye başvurarak kendilerine bir zayi belgesi verilmesini istemeleri gerekmektedir.

4. Muvafakatnamenin Dijital Vergi Dairesi Üzerinden de Verilebilmesine İmkan Sağlanmıştır

e-Defter ve berat dosyalarının Başkanlık (GİB)'ten bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da defter tutma hususunda yetkisi bulunan muhasebe meslek mensuplarının mali mührü ya da nitelikli elektronik sertifikası ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından GİB sistemlerine yüklenebilmesi için verilecek olan muvafakatnamenin **Dijital Vergi Dairesi**

üzerinden de verilebilmesi mümkün kılınmıştır. Anılan düzenleme, Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı 21.05.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

"4 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in Resmi Gazete'de yayımlanan orijinal haline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla.